

«Μια ιστορία ταξιδεύει».
Αξιοποίηση λογισμικού παρουσιάσεων και χρήση
τεχνολογιών επικοινωνίας για τη δημιουργία παραμυθιού
με τη συνεργασία πολλών νηπιαγωγείων

**Χονδροματίδου Παρθένα¹, Σγούρου Αικατερίνη²,
Καραντώνη Ζηνοβία³, Γώτη Ευθυμία⁴**

¹Νηπιαγωγός, 2^ο Νηπιαγωγείο Μακροχωρίου
xontro_nouli@yahoo.gr

²Νηπιαγωγός, 5^ο Νηπιαγωγείο Βέροιας
axalampourinos@gmail.com

³Νηπιαγωγός, 2^ο Νηπιαγωγείο Μακροχωρίου
elafakia2@gmail.com

⁴Σχολική Σύμβουλος, 36^{ης} Περιφέρειας Π.Α. (Νομός Ημαθίας)
efigoti@gmail.com

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην σχολική τάξη αφενός έδωσε νέες δυνατότητες στις διδακτικές προσεγγίσεις, αφετέρου οι κοινωνικοπολιτισμικές και κοινωνικογνώστικές θεωρίες οδήγησαν στην αλλαγή του τρόπου χρήσης των ΤΠΕ με την προώθηση συνεργατικών καταστάσεων μάθησης. Στο παραπάνω πλαίσιο, ο ηλεκτρονικός υπολογιστής αποτελεί ένα επιπλέον μέσο για καλύτερη αφομοίωση της «ύλης» και τη διευκόλυνση του διδάσκοντος. Επιπλέον η ευρεία διάδοσή του και οι σημαντικές νέες διαστάσεις του στην επικοινωνία, σύγχρονη ή ασύγχρονη συνέβαλαν στη διεύρυνση της σχολικής κοινότητας. Η παρούσα εργασία αφορά στην παρουσίαση ενός σχεδίου εργασίας, όπου αξιοποιείται διδακτικά το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και το λογισμικό παρουσιάσεων. Το σχέδιο εργασίας υλοποιήθηκε σε τάξεις νηπιαγωγείων του Ν. Ημαθίας και της Δυτικής Θεσσαλονίκης τη σχολική χρονιά 2012-13.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Συνεργασία, δημιουργία ιστορίας, ψηφιακός γραμματισμός

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΤΠΕ ΚΑΙ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Η παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ εντάχθηκε στην προσχολική τάξη με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΔΕΠΠΣ, 2003) και περιγράφεται εκτενέστερα στο Νέο (Πιλοτικό) Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΝΠΠΣ, 2011). Στο ΔΕΠΠΣ (2003) αναφέρεται ότι ο Η/Υ ως εργαλείο έχει τη δυνατότητα να διευρύνει τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες των μικρών παιδιών και να συμβάλει στην εξέλιξη των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που συνδέονται με άλλες γνωστικές περιοχές, αλλά και με τη συνολική τους ανάπτυξη (ΦΕΚ304, Τεύχος 2, 13/3/2003). Στο ΝΠΠΣ (2011) το γνωστικό πεδίο των ΤΠΕ κατέχει σημαντική θέση και οι ΤΠΕ εντάσσονται

οργανικά στις καθημερινές δραστηριότητες του Νηπιαγωγείου ως εποπτικά μέσα διδασκαλίας, ως εργαλεία διερεύνησης, πειραματισμού και επίλυσης προβλημάτων και ως εργαλεία διαχείρισης πληροφοριών, ψηφιακού γραμματισμού, επικοινωνίας και συνεργασίας.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΤΠΕ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

Σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ (2003) ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σταδιακή οικοδόμηση της γλώσσας μέσα από επικοινωνιακές σχέσεις υποστηρικτικού χαρακτήρα. Η διαμόρφωση υποστηρικτικών περιβαλλόντων γραμματισμού στο νηπιαγωγείο (Οδηγός Νηπιαγωγού, 2006) στηρίζεται στη θεωρία του αναδυόμενου γραμματισμού (*emergent literacy*). Ο αναδυόμενος γραμματισμός αναφέρεται στις γνώσεις που έχουν τα παιδιά για την ανάγνωση και τη γραφή και στην εξωτερίκευση αυτών των γνώσεων. Σύμφωνα με τους θεωρητικούς της αντίληψης αυτής, τα παιδιά που ζουν σε εγγράμματο περιβάλλον σχηματίζουν απόψεις για τον γραπτό λόγο, οι οποίες μπορούν να ανιχνευθούν με τον κατάλληλο χειρισμό στο σχολείο και πάνω σε αυτές τις προϋπάρχουσες γνώσεις να δομηθούν οι νέες γνώσεις. Οι γνώσεις αυτές, οι οποίες προηγούνται του συμβατικού γραμματισμού, καθώς αναπτύσσονται οδηγούν στον συμβατικό γραμματισμό (Whitehurst & Lonigan 1998, Teale & Sulzby 1986, Παπούλια Τζελέπη 2001, Ferreiro & Teberosky 1982, Γώτη 2010). Από τη θεώρηση αυτή προκύπτει η ανάγκη προσέγγισης της ανάγνωσης και της γραφής μέσα σε ένα μαθησιακό περιβάλλον το οποίο θα προωθεί εμπειρίες γραμματισμού, ενθαρρύνοντας τη δημιουργικότητα και την φαντασία των παιδιών (Οδηγός Νηπιαγωγού 2006).

Η χρήση του Η/Υ συμβάλλει στην εκμάθηση της γλώσσας, και στην απόκτηση και βελτίωση ποικίλων γλωσσικών δεξιοτήτων (Κυίνυσασι, όπως αναφ. στο Καπραβέλου & Λέμα 2008). Ειδικότερα τα επίπεδα προφορικής επικοινωνίας και συνεργασίας των παιδιών μπροστά στον Η/Υ είναι ιδιαίτερα υψηλά ενώ η φύση της μεταξύ τους αλληλεπίδρασης είναι συχνότερη και διαφέρει από αυτή που λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια παραδοσιακών δραστηριοτήτων (NAEYC, 1996).

Συνεπώς η χρήση του Η/Υ στο νηπιαγωγείο μπορεί να ενισχύσει τη διδασκαλία της γλώσσας αντιμετωπίζοντάς την πολυδιάστατα και όχι ως ένα αποκομμένο γνωστικό αντικείμενο καθώς οι δραστηριότητες προφορικής επικοινωνίας, ανάγνωσης και γραφής εντάσσονται σε όλες τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στο νηπιαγωγείο (ΔΕΠΠΣ, 2003).

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΣΩ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας του διαδικτύου και η σταδιακή αφομοίωση διαφόρων μορφών χρήσεων του από το σχολείο οδήγησε στην επέκταση της σχολικής κοινότητας, την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία με ανθρώπους και συστήματα σε κάθε γωνιά του πλανήτη (Κόμης, 2004). Η χρήση του Η/Υ στο νηπιαγωγείο ως εργαλείου διδακτικών δραστηριοτήτων δίνει τη δυνατότητα επικοινωνίας, αλληλεπίδρασης, συνεργασίας και ανταλλαγής δεδομένων και οδήγησε στη δημιουργία νέων μορφών συνεργατικής μάθησης (Κωστούλα -Μακράκη & Μακράκης 2006, Σολωμονίδου, 2006). Τα δίκτυα υπολογιστών, και συγκεκριμένα το διαδίκτυο, συμβάλλει στη συστηματοποίηση της σχολικής ζωής, στην πληρέστερη και μεθοδικότερη οργάνωση της διδασκαλίας, στην επικοινωνία διαφορετικών σχολικών ομάδων και στην προώθηση συλλογικών καθώς και συνεργατικών καταστάσεων

μάθησης εντός και εκτός σχολείου (Κόμης & Μικρόπουλος, 2001). Επιπλέον συντείνει στη διεύρυνση της σχολικής κοινότητας αφού επιτρέπει και διευκολύνει την επικοινωνία, σε πραγματικό χρόνο (μέσω γραπτής συνομιλίας ή τηλεδιάσκεψης) ανάμεσα σε τάξεις του ίδιου σχολείου, σε τάξεις διαφορετικών σχολείων και χωρών, καταργώντας με αυτόν τον τρόπο τις αποστάσεις και την αναμονή που χαρακτηρίζει τους άλλους συμβατικούς τρόπους επικοινωνίας (Kotsanis et al., 2001). Τέλος, ανανεώνει την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία μεταξύ ατόμων, ή ομάδων στο πλαίσιο των κοινοτήτων μάθησης, μέσω συστημάτων ασύγχρονης συνεργασίας που υποστηρίζονται από το διαδίκτυο. (Κόμης, 2004, Dix et al., 1998).

Τα ασύγχρονα εργαλεία υποστηρίζουν τη συνεισφορά στην ομάδα με ξεχωριστή ατομική εργασία. Παράδειγμα ασύγχρονης επικοινωνίας είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email). Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο είναι η πιο γνωστή, δυναμική και ίσως η πιο χρησιμοποιημένη υπηρεσία του διαδικτύου. Η διάδοσή του οφείλεται κυρίως στην απλότητα και τη χρηστικότητα του (Κόμης, 2004). Η γρήγορη και σίγουρη μετάδοση του μηνύματος ή οποιουδήποτε αρχείου αντικαθιστά κατά μεγάλο μέρος την τηλεφωνική και ταχυδρομική επικοινωνία στα πιο δυναμικά ίσως τμήματα της σύγχρονης κοινωνίας. Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί με πολλαπλούς τρόπους: ένας προς ένα συνεργασία, ένας προς πολλούς, μέσω ομαδικών αποστολών μηνυμάτων, πολλοί προς πολλούς, μέσω ηλεκτρονικών πινάκων ανακοινώσεων κ.τ.λ (Αβούρης, 2000). Μια εφαρμογή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και αξιοποίησης των δικτύων στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι η σχολική αλληλογραφία μεταξύ μαθητών, τάξεων ή εκπαιδευτικών.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση του σχεδίου εργασίας “Μια ιστορία ταξιδεύει” στο οποίο αξιοποιείται διδακτικά το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και το λογισμικό παρουσιάσεων (power point). Το σχέδιο εργασίας αποτελεί μια διδακτική πρακτική για το νηπιαγωγείο και υλοποιήθηκε, με τη συνεργασία νηπιαγωγείων του Ν. Ημαθίας και της Δυτικής Θεσσαλονίκης τη σχολική χρονιά 2012-13.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Στο σχέδιο εργασίας συμμετείχαν 140 νήπια και 20 προνήπια των παρακάτω νηπιαγωγείων: 2^ο Νηπιαγωγείο Μακροχωρίου (Ημαθίας), 7^ο Νηπιαγωγείο Βέροιας, 12^ο Νηπιαγωγείο Βέροιας, 17^ο Νηπιαγωγείο Βέροιας, 2^ο Νηπιαγωγείο Πολίχνης & 28^ο Νηπιαγωγείο Ευόσμου.

Ως προς τη διδακτική μεθοδολογία τα παιδιά εργάστηκαν βιωματικά στην ολομέλεια και σε μικρές ομάδες. Σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ (2003) όλες οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται πρέπει να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή, την πρωτοβουλία, τη συνεργασία, τη δημιουργικότητα και τον διάλογο. Μεγάλη έμφαση δίνεται επίσης στην εργασία σε μικρές ομάδες ενώ η επικοινωνία μέσω της τεχνολογίας βοηθά την διαδικασία της μάθησης αφού συντελείται με διαδραστικό και πολυαισθητηριακό τρόπο. Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα χρησιμοποιήθηκε η ομαδοσυνεργατική μέθοδος.

Οι εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές ήταν η Γλώσσα, η Δημιουργία και Έκφραση και η Πληροφορική. Για την υλοποίηση της δραστηριότητας χρησιμοποιήθηκαν: ηλεκτρονικός υπολογιστής, scanner ή ψηφιακή φωτογραφική μηχανή με δυνατότητα σύνδεσης με Η/Υ, το λογισμικό power point και το email.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ήταν να καθοδηγεί και να υποστηρίζει τα παιδιά σε μικρές ομάδες ή ατομικά για να εξοικειωθούν αρχικά και να αυτονομηθούν σταδιακά

στη χρήση και τη μεθοδολογία χρήσης του Η/Υ αλλά και να κατανοούν, να αιτιολογούν και να επιλέγουν συνειδητά τη χρήση των ΤΠΕ για την επίτευξη ενός σκοπού. Να θέτει ερωτήματα σχετικά με τη δραστηριότητα και τις διαδικασίες με σκοπό οι μαθητές να σκεφτούν, να προτείνουν και να αναλάβουν πρωτοβουλίες (ΝΠΠΣ 2011). Σε αυτήν τη δραστηριότητα η νηπιαγωγός βοηθούσε, συντόνιζε και κατεύθυνε τα παιδιά σε ομάδες ή στην ολομέλεια προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που είχαν τεθεί.

Η χρονική διάρκεια της διδακτικής παρέμβασης ήταν τρεις (3) μήνες και διήρκεσε από 11/3/2013 έως 7/6/2013.

Στόχος: Η δημιουργία ιστορίας.

Επιμέρους στόχοι:

Ψηφιακός γραμματισμός (να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με τη χρήση διαδικτύου να χρησιμοποιούν το πληκτρολόγιο για να γράφουν).

Να εκφράζονται δημιουργικά.

Να αναπτύξουν κοινωνικές δεξιότητες, όπως η συνεργασία, η συμμετοχή σε ομαδικές δραστηριότητες και η επικοινωνία με παιδιά σε άλλα σχολεία

Προαπαιτούμενες γνώσεις: Η δραστηριότητα υλοποιήθηκε το τελευταίο τρίμηνο της χρονιάς 2012-13. Τα παιδιά ήταν εξοικειωμένα, από προγενέστερες δραστηριότητες με τη χρήση ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής και scanner. Επίσης είχαν χρησιμοποιήσει και εξοικειωθεί με το power point.

Έναυσμα: Αρχικά πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες γνωριμίας και επικοινωνίας μέσω Skype και email των μαθητών των περισσότερων σχολείων που συμμετείχαν στο σχέδιο εργασίας, με αφορμές όπως: α. η ανταλλαγή ευχών στις γιορτές του Πάσχα, β. η δημιουργία κάρτας που αποστείλαμε ηλεκτρονικά, γ. η δημιουργία άλμπουμ με φωτογραφίες των παιδιών και η αποστολή του στα άλλα σχολεία με τα οποία επικοινωνούσαμε, δ. η δημιουργία και η ανταλλαγή ηλεκτρονικών αφηγήσεων κ.ά. Το τελικό προϊόν αυτής της επικοινωνίας και συνεργασίας μας με τα άλλα σχολεία ήταν «Η ιστορία που ταξιδεύει».

Περιγραφή δραστηριότητας: Χρησιμοποιώντας τις κάρτες δημιουργίας ιστοριών (κάρτες με πρόσωπα και τόπους-χώρους) που υπάρχουν στην τάξη, τα παιδιά του ολοήμερου τμήματος του 2^{ου} Νηπιαγωγείου Μακροχωρίου ξεκίνησαν μια ιστορία την οποία αφηγήθηκαν στην ολομέλεια και η οποία καταγράφηκε με τη βοήθεια της νηπιαγωγού του τμήματος. Στην ιστορία τα παιδιά έδωσαν τον τίτλο «Ο Δράκος».

Στη συνέχεια τα παιδιά αποτύπωσαν την ιστορία με ζωγραφική και κολάζ, δημιουργώντας μια ομαδική εργασία. Τα παιδιά χωρίστηκαν σε τέσσερις ομάδες. Η ομαδική εργασία φωτογραφήθηκε από την πρώτη ομάδα παιδιών, η δεύτερη ομάδα παιδιών με τη βοήθεια της νηπιαγωγού εισήγαγε τις φωτογραφίες στον υπολογιστή και από εκεί σε δύο διαφάνειες στο power point. Η τρίτη και η τέταρτη ομάδα ανέλαβαν να αντιγράψουν την ιστορία στις δύο διαφάνειες του power point. Στην ολομέλεια της τάξης συζητήθηκε η προοπτική να συνεχιστεί η ιστορία μας από τα παιδιά ενός άλλου σχολείου και γράφτηκε το κείμενο του email που θα συνόδευε την ιστορία. Μια ομάδα παιδιών ανέλαβε να αντιγράψει το κείμενο στο email και να επισυνάψει με τη βοήθεια της νηπιαγωγού το power point με την αρχή της ιστορίας. Το email στάλθηκε στο επόμενο νηπιαγωγείο το οποίο επεξεργάστηκε τη συνέχεια της ιστορίας με ανάλογο τρόπο και την έστειλε στο επόμενο νηπιαγωγείο κ.ο.κ. Το νηπιαγωγείο που ολοκλήρωσε την ιστορία την έστειλε σε όλα τα σχολεία που συμμετείχαν στη διαδικασία, προτείνοντας μάλιστα και νέο τίτλο.

Η ιστορία ολοκληρωμένη παρουσιάστηκε σε όλα τα νηπιαγωγεία που συμμετείχαν. Έγινε συζήτηση με τα παιδιά αν τους άρεσε η εξέλιξη και το τέλος της ιστορίας, αν θα πρότειναν διαφορετική εξέλιξη και τέλος στη ιστορία και αν η αλλαγή του τίτλου τους έβρισκε σύμφωνους.

Ακολουθεί η παρουσίαση της ιστορίας «Ο δράκος που σταμάτησε τον πόλεμο» και σε κάθε σχήμα που ακολουθεί αντιστοιχεί το έργο του κάθε νηπιαγωγείου που συμμετείχε στη δραστηριότητα (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 1).

Σχήμα 1: Εξώφυλλο. Δημιουργήθηκε από το κλασικό τμήμα του 2^{ου} Νηπιαγωγείου Μακροχωρίου.

«Μια φορά κι ένα καιρό ήταν ένας δράκος, κακός, κόκκινος, πορτοκαλί, πράσινος και χρυσός. Ήταν πάντα θυμωμένος, έβγαζε από το στόμα του φωτιές, είχε ουρά με αγκάθια, κοφτερά δόντια και κόκκινα μάτια. Ζούσε σ' ένα κάστρο μαζί με άλλους δράκους. Το κάστρο του ήταν μεγάλο, παλιό, χρυσό και είχε μια σημαία με έναν δράκο που έβγαζε φωτιές. Οι άλλοι δράκοι ήταν πολεμιστές, κάνανε κάθε μέρα εξάσκηση στη φωτιά και στον πόλεμο» (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 2).

Σχήμα 2: Δημιουργήθηκε από το ολοήμερο τμήμα του 2^{ου} Νηπιαγωγείου Μακροχωρίου

«Δίπλα από το κάστρο των δράκων ήταν η χώρα των δεινοσαύρων. Αυτοί ζούσαν με άλλους άγριους δεινόσαυρους σε σπηλιές και κάθε μέρα κάναν και αυτοί εξάσκηση στον πόλεμο. Βασιλιάς τους ήταν ο Ρεξ, ένας δυνατός, κακός, γκρι, καφέ, μωβ, πορτοκαλί και μαύρος δεινόσαυρος με κόκκινα μάτια. Και είχαν φίλους τους ελέφαντες...» (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 3)

Σχήμα 3: Δημιουργήθηκε από το 2^ο Νηπιαγωγείο Πολίχνης

«Μια μέρα οι ελέφαντες πήγαν βόλτα στους δεινόσαυρους και τους έπεισαν να πολεμήσουν με τους δράκους. Έγινε ένας τρομερός πόλεμος. Ο πόλεμος κράτησε για μέρες πολλές. Μια μέρα την ώρα της μάχης έγινε κάτι τρομερό. Ένας δεινόσαυρος τραυμάτισε κατά λάθος έναν φίλο του δεινόσαυρο. Και τότε...» (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 4)

Σχήμα 4: Δημιουργήθηκε από το 28^ο Νηπιαγωγείο Ευόσμου

«Τον πήγαν στο νοσοκομείο και αυτός δεν άντεξε και έμεινε τέζα. Τότε οι φίλοι του λυπήθηκαν και έκλαψαν. Σκέφτηκαν ότι ο πόλεμος είναι πάρα πολύ κακός» (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 5)

Σχήμα 5: Δημιουργήθηκε από το 7^ο Νηπιαγωγείο Βέροιας

«Έτσι ο βασιλιάς των δεινοσαύρων πήγε να συναντήσει τον βασιλιά των δράκων και να του ζητήσει να σταματήσουν τον πόλεμο. Ο βασιλιάς των δράκων το καλοσκέφτηκε και είπε «ΟΧΙ!». Ο δεινόσαυρος έφυγε λυπημένος ...»

«Ο δράκος όταν πήγε να κοιμηθεί είδε στο όνειρό του μια καλή νεράίδα που του είπε να σταματήσουν να πολεμάνε. Η νεράίδα έριξε επάνω του χρυσόσκονη και από κακός και μοχθηρός έγινε καλός και γελαστός. Όταν ο δράκος ξύπνησε...» (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 6)

Σχήμα 6: Δημιουργήθηκε από το κλασικό τμήμα του 2^{ου} Νηπιαγωγείου Μακροχωρίου.

«Ήταν διαφορετικός. Ένωθε χαρούμενος και καλός. Σκέφτηκε αυτό που είχε ζητήσει ο βασιλιάς Ρεξ και αποφάσισε τελικά να δεχτεί την πρότασή του να κάνουν ειρήνη. Φώναξε αμέσως τους άλλους δράκους και τους είπε την απόφασή του.»

«Μετά όλοι οι δράκοι μαζί πήγαν στην χώρα των δεινοσαύρων και τους ζήτησαν να γίνουν φίλοι. Εκείνοι αφού το σκέφτηκαν...» (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 7)

Σχήμα 7: Δημιουργήθηκε από το 17^ο Νηπιαγωγείο Βέροιας

«Αποφάσισαν: Ναι! Θέλουμε να γίνουμε φίλοι, για να μη σκοτωθούμε πάλι. Θέλουμε να έχουμε ειρήνη και να είμαστε αγαπημένοι!»

«Αποφάσισαν να κάνουν ένα πάρτυ. Καλέσανε και τους ελέφαντες. Χορέψανε, φάγανε, παίξανε, σκάσανε μπαλόνια, ρίξαν πυροτεχνήματα και ζήσαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.» (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 8)

Σχήμα 8: Δημιουργήθηκε από το 12^ο Νηπιαγωγείο Βέροιας.

Και επειδή η ιστορία ολοκληρώθηκε λίγο πριν τις καλοκαιρινές διακοπές το οπισθόφυλλο δεν μπορούσε να μην περιέχει και την αντίστοιχη ευχή (όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 9)

Σχήμα 9: Δημιουργήθηκε από το ολοήμερο τμήμα του 2ου Νηπιαγωγείου Μακροχωρίου.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα νήπια, τα οποία συμμετείχαν στην υλοποίηση του σχεδίου εργασίας ήταν εξοικειωμένα με τη χρήση του Η/Υ και τη δημιουργία ιστορίας με συμβατικούς τρόπους και δεν αντιμετώπισαν δυσκολίες στην παραγωγή του παραμυθιού. Ένα ενδιαφέρον στοιχείο που εντοπίστηκε από τις νηπιαγωγούς μέσα από την παραπάνω διαδικασία είναι ότι περίμεναν με ανυπομονησία και χαρά την επόμενη επικοινωνία και συνέχεια του παραμυθιού, ζητώντας να παρακολουθούν καθημερινά το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Επίσης, αξίζει να επισημανθεί ο ενθουσιασμός των νηπίων σε όλη τη διάρκεια εφαρμογής του σχεδίου εργασίας. Η διαδικασία της επικοινωνίας με τα άλλα σχολεία άρεσε ιδιαίτερα στα παιδιά, τα οποία εκδήλωσαν πολλές φορές την επιθυμία να επαναληφθεί. Συχνά επικοινωνούσαν μεταξύ τους τα νηπιαγωγεία είτε για να ρωτήσουνε κάτι, είτε για να προσκαλέσουνε, ή ακόμη για να κάνουνε κάτι καινούργιο με τους νέους τους φίλους.

Ένα θέμα που συζητήθηκε εκτενώς στις τάξεις των νηπιαγωγείων ήταν η αλλαγή του τίτλου της ιστορίας. Το νηπιαγωγείο που ολοκλήρωσε την ιστορία πρότεινε τον τίτλο «Ο δράκος που σταμάτησε τον πόλεμο», αντί «Ο Δράκος» που ήταν ο αρχικός τίτλος. Έγινε μια χρήσιμη συζήτηση και προβληματίστηκαν τα νήπια για το ποιος τίτλος απέδιδε καλύτερα το περιεχόμενο της ιστορίας και άρα θα βοηθούσε τον μελλοντικό αναγνώστη.

Στην τελική συζήτηση –αξιολόγηση, τα παιδιά ενθουσιάστηκαν με το αποτέλεσμα, τους άρεσε η εξέλιξη και το τέλος της ιστορίας. Υπήρξαν και μερικές προτάσεις διαφοροποίησης της ιστορίας, οι οποίες καταγράφηκαν και αναφέρθηκαν στην τελική παρουσίαση του παραμυθιού.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί ότι τα νήπια έβαζαν και έβλεπαν το power point με την ιστορία συνέχεια την ώρα της ελεύθερης απασχόλησης. Επίσης κάποια παιδιά ζήτησαν από τους γονείς τους να το αντιγράψουν για να το βλέπουν και στο σπίτι.

Εν κατακλείδι, όσον αφορά στα νήπια η επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αύξησε το ενδιαφέρον τους για την υλοποιούμενη δραστηριότητα, στην οποία συμμετείχαν με προθυμία. Επίσης, ευνόησε τη συνεργασία μεταξύ των νηπίων σε μικρές και μεγαλύτερες ομάδες για την επίτευξη ενός στόχου (δημιουργία ιστορίας)

με τρόπο δημιουργικό και ευχάριστο. Είναι γεγονός ότι οι ηλεκτρονικές ανταλλαγές βοηθούν να δημιουργηθούν πραγματικές, αυθεντικές καταστάσεις επικοινωνίας, που αποκτούν νόημα και σημασία για μαθητές ευνοώντας με τον τρόπο αυτό τη μάθηση. Επίσης, οι πληροφορίες που μεταδίδονται μεταξύ συνεργαζόμενων τάξεων ενεργοποιούν τους μαθητές διαφορετικά απ' ότι τα βιβλία ή οι διαλέξεις του δασκάλου (Δημητρακοπούλου, 1999). Όσον αφορά στους εκπαιδευτικούς μέσα από τη διαδικασία που περιγράφηκε ανωτέρω ανέπτυξαν νέα πλαίσια μάθησης, συνεργάστηκαν και αντάλλαξαν γνώσεις και απόψεις δημιουργώντας έτσι μια κοινότητα μάθησης και πρακτικής πέρα από τα όρια του ενός σχολείου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε τις συναδέλφους Τζήμα Αγορίτσα και Γιάγκογλου Δήμητρα, νηπιαγωγούς του 12^{ου} Νηπιαγωγείου Βέροιας, Αρβανιτάκη Αγγελική, νηπιαγωγό του 7^{ου} Νηπιαγωγείου Βέροιας, Μουμτζίδου Ελένη, νηπιαγωγό του 2^{ου} Νηπιαγωγείου Πολίχνης και Βαρβαρίδου Παναγιώτα, νηπιαγωγό του 28^{ου} Νηπιαγωγείου Ευόσμου, για τη συμμετοχή τους τη σχολική χρονιά 2012-2013 στην υλοποίηση της δραστηριότητας «Μια ιστορία ταξιδεύει».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Dixa, Finlay, J., Abowd, G., & Beale, R., (1998). *Human – Computer Interaction*. London: Prentice-Hall.

Ferreiro, E. & Teberosky, A., (1982). *Literacy before schooling*. Exeter, NH: Heinemann.

Kotsanis, Y., Chronaki, A., Sampson, D., & Dapontes, N., (2001). Web – based Exploratory Learning Context for Cross-Curriculum Activities :The Case Studies of IRIS and GAIA Educational Environments, 7th World Conference on Computers in education: Networking the Learner, WCC2001. Copenhagen, Denmark, 29 July-3 August 2001

NAEYC. 1996. Technology and Young Children—Ages 3 through 8: A Position Statement of the National Association for the Education of Young Children. Washington, DC: NAEYC.

Teale, W. & Sulzby, E., (1986). Emergent literacy as a perspective for examining how young children become writers and readers. *Introduction in Emergent literacy: Writing and reading*. Norwood, NJ: Ablex Publishing Corporation.

Whitehurst, G. J. & Lonigan, C. J., (1998). Child Development and Emergent Literacy. *Child Development*, 69 (3), 848-872.

Αβούρης, Ν., (2000). *Εισαγωγή στην επικοινωνία Ανθρώπου – Υπολογιστή*, Αθήνα: Δίαυλος.

Γώτη, Ε., (2010). Οι γλωσσικές δεξιότητες των νηπίων υπό το πρίσμα του αναδυόμενου γραμματισμού: Η συμβολή των κειμένων, Α δημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή. ΠΔΜ Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών.

Δαφέρμου, Χ., Κουλούρη, Π. & Μπασαγιάννη, Ε., (2006). *Οδηγός Νηπιαγωγού. Εκπαιδευτικοί Σχεδιασμοί-Δημιουργικά Περιβάλλοντα Μάθησης*,. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

Δημητρακοπούλου, Α., (1999). Η εκπαιδευτική αξιοποίηση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου πώς, πότε και γιατί; *Γλωσσικός Υπολογιστής 1*, Δεκέμβριος.

www.komvos.edu.gr/periodiko/periodiko1st/thematikes/print/4/dimitrakopoulou.htm

Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο. Προγράμματα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων. (ΔΕΠΠΣ) (2003), Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. (2003) Αθήνα ΟΕΔΒ

Καπραβέλου, Α. & Λέμα, Ι., (2008). Πλεονεκτήματα και όρια της χρήσης Η/Υ για τη διδασκαλία μαθημάτων στο σχολείο. 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ημαθίας Ψηφιακό Υλικό για την υποστήριξη του παιδαγωγικού έργου των εκπαιδευτικών.

Κόμης, Β., (2004). Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών, Αθήνα :Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Κόμης, Β., (2005). Εισαγωγή στη Διδακτική της Πληροφορικής, Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Κόμης, Β. & Μικρόπουλος, Α., (2001). Πληροφορική στη Εκπαίδευση, Πάτρα: Εκδόσεις Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Κωστούλα-Μακράκη, Ν. & Μακράκης,, Β., (2006). Διαπολιτισμικότητα και εκπαίδευση για ένα βιώσιμο μέλλον, Αθήνα.

Ντολιοπούλου, Ε., (1998). Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής στην προσχολική τάξη, Παιδαγωγική Επιθεώρηση 27, 97-115.

Ντολιοπούλου, Ε., (2002). Σύγχρονες Τάσεις της προσχολικής αγωγής, Αθήνα: Τυπωθήτω Γιώργος Δαρδάνος..

Παπούλια-Τζελέπη, Π., (2001). Η νέα προοπτική της ανάπτυξης του γραμματισμού. Στο Παπούλια –Τζελέπη (Επιμ). Ανάδυση γραμματισμού. Έρευνα και Πρακτική (σσ.13-41), Αθήνα: Καστανιώτης.

Νέο (Πιλοτικό)Πιλοτικό Πρόγραμμα Σπουδών για το Νηπιαγωγείο (2011), Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Σολωμονίδου, Χ., (2006). Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία – Εποικοδομιτισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης, Αθήνα: Μεταίχμιο.